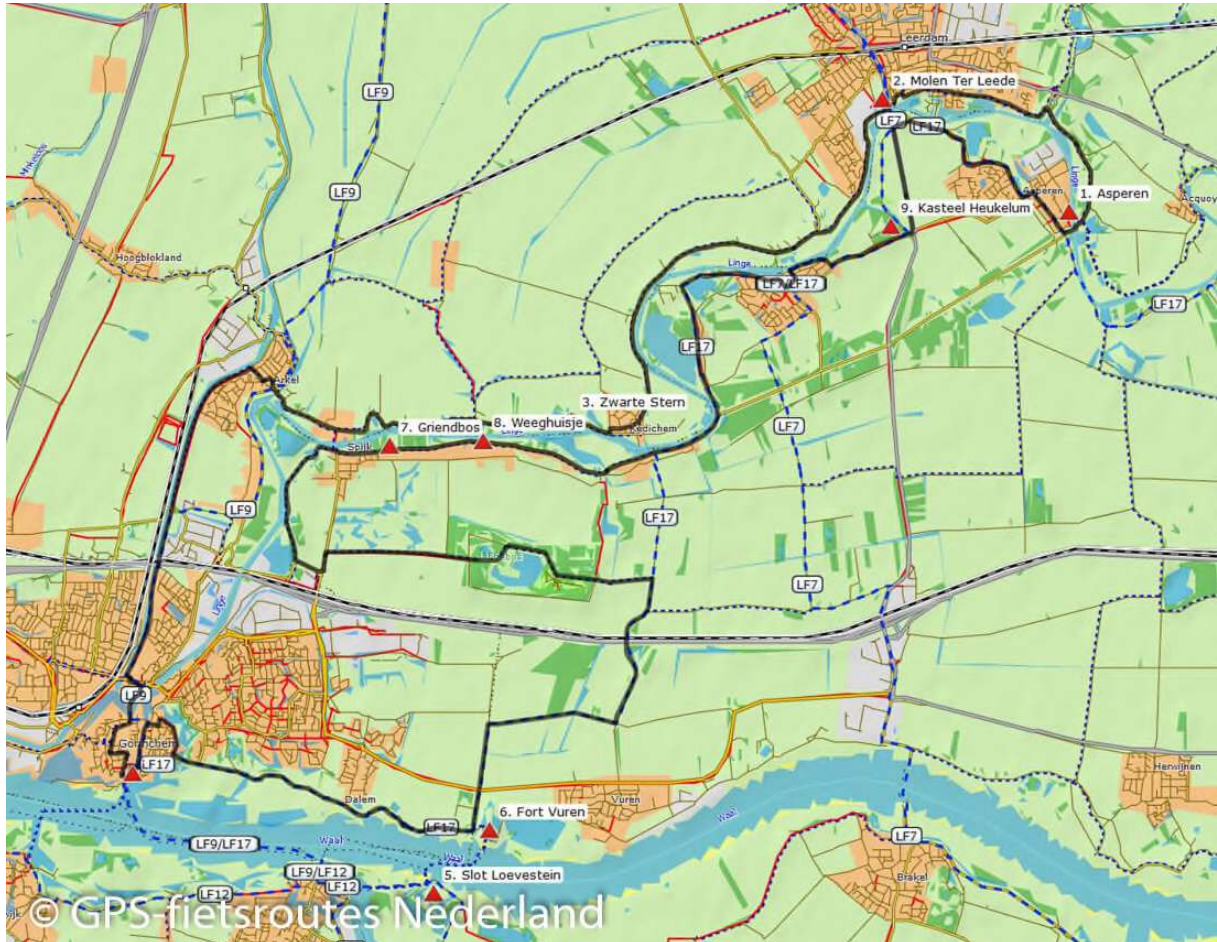

GPS-fietsroute Asperen – Leerdam – Gorinchem (45 km)

= overzichtskaart - interessante punten =

1. Asperen

Het overgrote deel van deze mooie fietsroute voert door Zuid-Holland. Asperen zorgt ervoor dat het nog net een Gelderse route is. Dit fraai aan de Linge gelegen plaatsje kreeg in 1314 stadsrechten en vierde in 1983 haar 1000-jarig bestaan.

Ik heb ook nog een intrigerend Asperens verhaal voor u:

In 1569 woonde er een jongeman, Dirk Willemszoon, die overging naar het protestantisme. In het geheim hield hij bijeenkomsten in zijn woning. Tijdens het bewind van de wrede katholieke Hertog van Alva belandde hij hierdoor als ketter in de gevangenis. Maar op een winterdag ontsnapte hij, sterk vermagerd, uit de kerker om over een dun laagje ijs het hazenpad te kiezen. Zijn bewaker die hem volgde, was blijkbaar te zwaar voor het ijs, zakte erdoor en dreigde te verdrinken. Dirk moet wel een echte christen zijn geweest, want in plaats van er snel vandoor te gaan, redde hij zijn achtervolger het leven. Een heldendaad die hem helaas niet van de brandstapel redde...

2. Molen Ter Leede, Leerdam

Molen Ter Leede is een zogenaamde wipmolen, het oudste type poldermolen van Nederland. Typisch voor een wipmolen is dat het bovenhuis draaibaar is om een koker, die verticaal wordt gehouden door een piramidevormige onderstel.

Molen Ter Leede heeft tot 1940 samen met een tweede molen de achterliggende polder droog gemalen. Toen in dat jaar de bovenas het begaf, kwam de sloophamer gevaarlijk dichtbij. Gelukkig werd de molen door de glasfabriek aangekocht. Pas nadat de gemeente Leerdam in 1982 de nieuwe eigenaar werd, volgde restauratie, waarna de molen de huidige naam Ter Leede kreeg.

Sinds 1985 is de molen in het bezit van de SIMAV (Stichting tot Instandhouding van Molens in de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden) en is alleen op afspraak te bezoeken.

3. Zwarte stern

De laatste drie keren dat ik langs deze plek fietste, heb ik steeds even de tijd genomen om vanaf een bankje de zwarte stern te bewonderen. Een gevleugelde acrobaat die vlak boven het water foerageert. Een zeldzame vogel in Nederland, maar hier langs de Linge lijkt deze vogelsoort zijn plekje te hebben gevonden. Grote kans dat de zwarte stern zich ook aan u laat zien!

4. Haven Gorinchem, monding Linge

De Linge is een van mijn lievelingsrivieren. En als je dan in de loop der jaren zoveel kilometers langs zijn oevers fietst, dan kan een riviertje zomaar een goede bekende worden van wie je meer wilt weten. Bijvoorbeeld hoe hij aan zijn eind komt. Dus bezocht ik Gorinchem, een vestingstadje dat mede door de Linge die erdoor stroomt een bezoek meer dan waard is. En het einde van de Linge wilt u weten? Die mengt zich vanaf Gorinchem heel vanzelfsprekend met zijn grote broer, de Lek. Een machtige rivier met een totaal ander karakter, maar die net als de Linge ook heel mooi is!

5. Slot Loevestein

Slot Loevestein en Hugo de Groot zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De ontsnapping van Hugo in een boekenkist spreekt tot de verbeelding. Wat ook tot de verbeelding spreekt is de prachtige ligging van het kasteel aan lichte zandstranden van de Lek!

6. Fort Vuren

Fort Vuren maakt deel uit van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Een verdedigingslinie aangelegd in de periode van 1815 tot 1870 die bestond uit een fortensysteem en een systeem van inlaatsluizen, waardoor er een brede strook land onder water kon worden gezet. Dit om vijandige troepen het oprukken naar de belangrijke Randstad te verhinderen. Met de komst van oorlogsvliegtuigen verloor de Waterlinie haar strategische waarde. Teneinde dit historisch erfgoed te behouden, werd en wordt er gezocht naar alternatieve bestemmingen voor de forten. Zoals de horecabestemming van Fort Vuren, waar vroeger de wapens werden aangelegd en waar nu toeristen kunnen aanleggen.

7. Griendbos

Her en der treffen we langs de Linge binnendijs oude griendbosjes aan. Vroeger oogstten hier de griendwerkers jonge wilgentakken, die voor veel doeleinden konden worden gebruikt. Zo maakte men er zinkstukken voor dijken, afrasteringen, gereedschapsstelen en manden van. Deze bossen worden vanwege hun cultuurhistorische waarde nog steeds als vanouds onderhouden.

8. Weeghuisje

Dit voormalige weeghuisje is in 1921 door de polder Spijk gebouwd. Ik heb de Latijnse spreuk op de daklijst voor u vertaald: "Gelukkig is de man die altijd het land mag bewerken." In het huisje werden vroeger landbouwproducten als aardappelen en suikerbieten gewogen om daarna in de op de Linge-oever afgemeerde schepen te worden geladen.

9. Kasteel Heukelum

Het in 1286 gebouwde Kasteel Heukelum, ook wel Merckenburg genoemd, is de enige burcht van de roemruchte familie Van Arkel die nog (deels) bewaard is gebleven. Het kasteel werd gebouwd nadat ridder Jan van Arkel tijdens een kruistocht bij Jeruzalem een visioen kreeg. Aartsengel Gabriel zou hem gezegd hebben, dat een zwaan hem naar de plek zou leiden waar hij een kasteel moest bouwen. Zo volgde Jan met zijn schip de zwaan om in Heukelum terecht te komen.

In 1672 trokken troepen van de Franse Koning Lodewijk XIV Nederland binnen. De Oude Hollandse Waterlinie, de voorloper van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (zie ook 6.), hield hen tegen, waarna ze alle gebouwen ten

zuiden van deze waterlijn plunderden en verwoestten. Zo ook Kasteel Heukelum. Alleen de oorspronkelijke poorttoren bleef bewaard. In 1732 werd tegen deze toren een dubbel Amsterdams grachtenhuis gebouwd.